

Megjelen: minden vasárnap Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nap-utca 42. sz. Kéziratok nem adhatók vissza. Nyilatéti közlemények soronként 30 fillér.

SZOBOSZLÓ VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési rak

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve Egeez óre . . . 8 kor. Félóra . . . 4 kor. Negyedóra . . . 2 kor. Egyez szám ára 16 fill.

Hirdetések árszabály szerint közöltetnek.

A vidéki kultúra.

Akik képképzésekkel, felolvasásokkal, hangversenyekkel és hasonló eszközökkel akarják a vidéken a kultúrát gyarapítani, azok nem hatolnak le a baj gyökeréig. Ideig-óráig tartó érdeklődést ezek az eszközök is tudnak kelteni, de nem lehetnek állandó hatással. Sajnos, ilyen állandó eszközökkel nálunk csak a székesszék város rendelkezik, Vidéki város, a mely számottevő nyilvános kulturális intézettel büszkélkedhetnék — alig van.

Örvendetes, hogy most erős mozgalom indult meg, hogy a vidéki városokban is létesüljenek nyilvános kulturális intézetek. E mozgalom nem kell félre érteni. Nem arról van szó, hogy a vidéki városok számára világra szóló gyűjteményeket létesítsünk, csak arról, hogy minden nagyobb vidéki várost a maga arányának megfelelő nyilvános gyűjteménnyel lássunk el. Eöleg pedig oda kell törekedni, hogy minden vidék a maga speciális anyagát hordja össze ilyen nyilvános gyűjteménybe.

Ezeket a gyűjteményeket természetesen egy díszes helyiségbe kell összehordani.

Az ilyen kulturpalotába a tudomány és művészet-különböző ágait egyesíteni lehet.

Fontos alkatrésze lehet a kulturpalotának a néprajzi gyűjtemény. Sőt ez lehetne mindenütt a leggazdagabb és legteljesebb tárlat. Néprajza minden vidéknek van, egyes vidékeken igazán gazdag és változatos. A néprajzi anyagot minden vidék olcsón és gazdagon sz-

szehordhatja.

Ily etnografiai gyűjtemények európai hírvé is lehetnek egy-egy vidéki tárlatot, és semmi kétség, hogy számos külföldi érdeklődő felkeresne némely vidéki várost, csak azért, hogy a magyar népnek s a magyarországi nemzetiségnek etnografiáját megismerje.

Természetráji gyűjteményt is könnyen és olcsó szerrel teremthetnénk a vidéki városok. Az ilyen gyűjteményekből megtanulná a vidék lakossága, hogy minden fü szálcaska, minden bogárka része a természet végtelen rendszerének: a világegyetemnek. Hisz a műveltség épen abban nyilatkozik meg leginkább, hogy az ember minden dolgot, a mely környezé, a miben él, ért, és felfog.

Az igazi műveltséget olthatná be a vidék lakosságába az ilyen kulturintézet.

Természetesen a kulturpalotában, a kép-gyűjtemények is helyet foglalnának.

Nem sürgethetjük tehát eléggé, hogy teremtsenek a vidéken kulturpalotákat. Ez emelne vidék életét a művelődési intézményekben európai nivóra.

Közgyűlés.

Rendkívüli közgyűlés tartott ma egy hete a városháza nagy tanácsstermében, a melyen a képviselők daczára a vásáros idők, elég nagy számmal vettek részt.

A járási székhelyek megállapítása tárgyában hozott vármegyei közgyűlési határozatot örvendetes tudomásul vette a közgyűlés. E szerint városunk járási székhely lesz, s a nádutvári szolgabíró, ha valami közbe nem jön, újévkor már ide fog költözni.

A tokaji törvényhatósági közút államaitására vonatkozó határozatot tudomásul vette a közgyűlés.

A keményseprési szabályrendelet tervezetben azt kifogásolta az alispán, hogy a város területe a régi két járás helyett egy seprési kerületnek vétetett, továbbá azt, hogy a sárkány tulajdonosok jogosítva legyenek a saját kényeiket megseperni. — A közgyűlés ezen kifogásokat rendelkezéseket változtatlanul megfogadta a szabályrendeletben, s újra felferjesztette azt tárgyalás, illetve megerősítés végett úgy ahogy volt.

A gyámpusztári tartalékalap múlt évi száma tudomásul vétetett.

A város erdejében kiszáradt szilfákat kivá- a közgyűlés, annál inkább, mert valószínű, hogy az erdő pusztulása ilyen módon lesz leg- czezszerűbben megátalható, mert a fákkal együtt a kártekonny rovarok petei is kikerülnek az erdőből.

A gazdák biztosító szövetkezetének biztosítási ajánlata élénk és hosszú vitát idézett elő. — Dr. Grósz Adolf városi képviselő ugyanis azt indítványozta, hogy a város ne bontsa fe még most az Első magyar általános biztosító

TÁRCZA

Az elítélt itél!

Az elnök, mielőtt a törvényszék bíráit vissza-vonulna tanácskozásra, a vádlottot megkérdezi: — Mit kíván meg védelmére felhozni?

— Semmit — mondja — csendes hangon a vádlott — csak azt, hogy a tekintetes törvényszék akár mire is ítélt, jobban el nem ítélt, mint a hogy én elítéltem magam azért, a mit elkövettem. Nyomorult, aljas visszaélés volt ez a másik bizalmával! Megérdemlem, várom a büntetést.

A közönség a tárgyaló teremben egyszerűen csak elfalagatott.

A vádlott reszkető hangú beszéde s bünbánatának őszinte, megragadó kifejezése hatott mindenre.

S még Hertelendy Pál ur, a kaszinó elnöke is meg van hatva és akaratlannal is mormolja magában: — Szegény Pali!

És sokan mondják ezt vele együtt!

Torday iránt csak most ebredt fel a szavalom, mikor a törvényszék tagjai kivonultak a másik szobába és ő megtörve visszahagyott a vádlottak padjára, a börtönör mellé.

Meleg észvettem a tekintetét, a szívdobogását feleje. Olyan, a minőkkel rég elárasztották ma azt a halavány arcú, fekete ruhás szép asszonyt, a ki ott ült a tanak helyen zokogva.

A vádlott felesége volt ez a fiatal nő, a hájos Székhely Berta, a híres, költőrajongó szépség, a ki most varr sikkasztó ferjenek az ítéletét.

— Mennyire szerelhet a ferjét szegény! — sópáncodnak az emberek látja könyveinek minduntalan előtörtő zaporát.

Hej pedig ha belátnának a lelkebe, de egészen mást olvashatnának ki onnan. Szilaj, vad gyűlölet lobog ott a ferj iránt, a ki ezt a gyűlöletet hozta reá. S nem szenvedő szerelmének, de földresujtott hiúságának s meggyalozott büszkeségének a kifejezői azok a könyvek melyek végigpattanzanak szép fehér arczán.

A vádlott utolsó szavai alatt úgy birja visszatartani az ajkát toltuló szavakat. Szeretné odakiáltani neki: — Eljelted magad? És mégis idekerültél. Olyan nyomorult, olyan gyáva voltál, hogy nem tudtad magadon végrehajtani az ítéletet?

S ekkor nem is sirt, az asszony. Vad gyűlölet lángja cikázott a szemében. A vádlott pedig elgondolkodott. Gyáva volt. Meg kellett volna halnia. Ezt a gyűlöletet nem lett volna szabad túlelnie. A felesége miatt! De mikor éppen a miat nem tudott megbánni! Nem tudta, itthagyni ezt az asszonyt, a kinek a kedvéért nemcsak sikkasztott, de ölt volt is, ha az akarta volna. Mátta esett bűnébe és miat nem tudott a halálba menekülni. Nem tudta, itthagyni! Örült szerelmemmel csügg rajta meg most is, mikor tudja már, hogy az ördög volt. Ezért majd megbűnhődik s azután megint övé lesz a szépséges

asszony. Mert hiszen büntársak voltak. Azaz, hogy ő csak eszköz volt. Berta volt az oka mindennek. Az ő könnyelműsége, az ő pazarlása. No de mindég. Majd kiszabadul és telmenniük tanult valthova. Talán Amerikába vagy Isten tudja hova. A fő, hogy újból az övé lesz az az edes asszony.

Az a gondolat meg sem fordul a fejében, hogy ha az asszonynak akkor már nem kell. Hogy is gondolna erre, lelkében a nő odadő szerelmének annyi emlékevel!

Az ítéletet kihirdetik öt év! A hideg veritek kiveri homlokát, úgy hallgatja, hanem lassankint bevonul a lelkébe valami megnyugtató hangulat. A börtönbe is elkíséri a felesége szerepe, a ki hűséges szerelmemmel várja őt majd a szabadulás napján.

Az ügyész megengedi, hogy az asszony delután meglátogathassa a ferjét.

Delután azután várta az asszonyt egész estig.

Végignyult a kemény szalmazsákon és mintha csak nem is az ő életét ölék volna meg ma délután, végig gondolja életének legragyogóbb, legrózsásabb napját. A legelső éveket, melyeket eltöltött Bérávnál. Az első két évet, mikor meg tartott az a húszezer forint, a mit a feleségével kapott. Micsoda fejes, boldog élet volt az! Telt mindenre s szerelmes lelkük nem bírt betelni egymással.

Azután egyszerre csak az alkonyattal együtt leszáll a rab lelkébe a bűné vezető első idők emléke. Sötét, szomorú képek; megreszket bele, mikor végigvonulnak előtte. A pénz elfogyott s a fizetésből kellett megélni. S mi volt az a rongyos kétezer forint Bertának? Neki, az elkényeztetett, uri módban

KÖNYNYOMDAI MUNKÁT
 Jutányosan, gyorsan és izi esen készíti
PLÓN GYULA
 könyvnyomdász
 H.-Szoboszlón.

NEUMANN M.
 Debreczen, a m. kir. postával szemben.
 A n. érdemü vevőközönség szives tudomására hozza, hogy
áruháza
 a tavaszi idényre
férfi, fiu és gyermekruhákkal
 már dusan fel van szerelve.
 Sacco öltönyök, salon öltönyök, felöltők
 fiu ruhák, gyermek costumek a legszebb kivitelben különféle divat színekben.
 Az ország legnagyobb ruhaüzlete 20 fióküzlettel az ország nevezetesebb városaiban.
A cég alapított 1845-ben.

Clayton & Shuttleworth
 mezőgazdasági gépgyártók Budapest 68. sz. útján a legutányosabb árak mellett ajánljának

Locomobil és gőzcsepülő ép-készletek
 továbbá járgány-csaplógépek, löhőre cséplők, tisztító-rosták, konkócsapók, kasszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

Columbia-Drill
 legjobb sorvetőgépek, szénkavakók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálóok, onl.-malmok, egytelmes arató-ekék.

2- és 3-vasat akék 44 minden egyéb gazdasági gépek.

Lincolni törzsgyármak a világ legnagyobb locomobil- és csaplógépgyára.

jozo haraszt
Schiffer Ignác üzletében
 jutányos áron kaphatók.

KÖLTŐK ALBUMA.

52-ik évfolyam.
PESTI NAPLÓ
 Főszerkesztő: Ifj. Ábrányi Kornél.
 Főmunkatárs: Surányi József.

A Pesti Napló, az utóbbi években az előfizetőinek adott értékes diszmű ajándékok révén az egész művelt magyar társadalom elismerését vívta ki magának, az idén is eddiginél is pompásabb, gazdagabb album formájában, gyönyörű diszkötésben a művésziesen illusztrált

Költők albumát
 szánta előfizetőinek karácsonyi ajándékol melynek eddigi kiállítása a Wodianer F. és fia cégénél ötvenhat koronába kerül, a Pesti Napló még bővített tartalommal új kvart kiadásban

teljesen ingyen

karácsonyi ajándékol adja minden előfizetőjének — Megkaphatja a diszművet díjtalanul **minden ujonnan belépő előfizető** is, aki karácsonyig megskatítás nélkül — havonként is — előfizet a **Pesti Naplóra**
 Azok az új előfizetők, akik a **Pesti Napló** felévi előfizetési díjat (14 koronát) egyszerre beküldik, az illusztraít dízes **HIMFI-ALBUMOT**, míg a készlet tart. forduló postával megkapják, de ezek csakis újabb 6 évi előfizetés után tarthatu igényt a Költők albumára.

LIPIK
 SZLAVONIAAN
 I. rangu fürdőhely.

Egyetlen jódtartalmu alkalikus hőforrás (64°C) a continensen
 A lonjavölgyi vasut állomása (Dugosellon át) Azonkívül Pakrac-Lipik deli vasuti állomás, (Zónntarifa) közvetlen köcsil összeköttetéssel május—szeptember Szeged-Lipik d. u. 434 és vissza Lipik-Szeged d. e. 8 35.
 Kiténtelve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel. Fényesen berendezett gyógyterem, kavéház, és vendéglő, nagyszabásu park, teljesen fedett sétány, kitűnő gyógyszállodák, gyermekgyógyintézet, pompásan berendezett fürdőépületek, villanyos-világítás.
 Felülmulhatatlan hatásu gyomor-, bél- és gegehurutnál, köszvény- és eszos bajoknál, köszvény- és eszosbajoknál, izeliasnál, esontbajoknál, mindennemü hurotos bántalmaknál, valamint minden mirigy- és vérbetegségeknel.
 Hivatásos fürdőorvos: Szemeréy Bertalan dr. Jódhév víz szétküldése egyenesen a forrástól, továbbá **Édeskuty L.** cégtől Budapestén. Jódforrásó közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető — Bővebb felvilágosítással szolgál
a fürdőigazgatóság.